

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De tribus filijs Noe ex q[ui]bus reparatus est orbis, & q[uo]d ualde
nota[n]du[m] e[st], trina enu[n]ciatio[n]e renouatu[m] sup[er] eos
[ver]bu[m] b[ene]dictio[n]is, q[uo]d deus sup[er] primos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

pro exemplo siue testimonio sit, quod in canonica legimus epistola Iudæ Apostoli. Prophetavit autem de his septimus ab Adam Enoch dicens. Ecce uenit dominus cum sanctis milibus suis, facere iudicium contra omnes inique agentes, & cætera. Quæ prophætia & si de notis non habet exemplum literis: ante illam epistolam Apostoli, non tamen leuiter potest contemni, quod Apostolus Christi prophetatum fuisse scripsit, & per spiritum sanctum scire potuit.

Item de charismatibus spiritus sancti, quod illo tempore & post illud tempus ante aduentum spiritus sancti in remissionem peccatorum datus non fuerit quodq; data tunc preparationes fuerint regenerationis, qua nunc sunt filij dei, & de eo quod ait beatus Job de illis, quia concepti non uiderunt lucem. Cap. XII.

lege t eius

Is & alij charismatibus suis spiritus sanctus homines illustrando, sine dubio multitudinem iam tunc fecit filiorum dei, quamuis paucos, quamuis tantum duos aut tres ante diluuium manifeste scriptura nominauerit. Cum enim cepisset (ait) homines multiplicari super terram, uidentes filij dei filias hominum, quod essent pulchræ, acceperunt sibi uxores ex omnibus quas elegerant, filios dei illas, quæ de stirpe Seth: & filias hominum illas nominans, quæ de stirpe Cain procreata fuerat. Veruntamen quis filij dei iam tunc nominati fuerint, propter fidem & propter cætera (de quibus diximus) charismata spiritus sancti, non iam tunc eadem charismata hoc perfecerunt, ut essent filij dei, sed preparationes erant generationis, immo regenerationis, filiorum dei, in quo consummata sunt tam ueteres quam noui, deo providente (ait apostolus) ut non sine nobis cõsummarentur. Nam per sanguinem huius solius, tam illi, quam nos, spiritum sanctum in ista gratia, quæ est remissio peccatorum, accepimus. In quorum, uidelicet ueterum & nouorum, distinctio illud perpendere pulchrum est, quia cum (sicut alio iam loco diximus) duo sunt data sancti spiritus, alterum in remissionem peccatorum, alterum in diuisiones gratiarum: ueteres prius in diuisiones gratiarum quam in remissionem peccatorum acceperunt, noui autem, scilicet nos, qui post passionem Christi renascimur aut renati sumus, prius in remissionem peccatorum quam in diuisiones gratiarum accepimus, præter Cornelium de Actibus apostolorum, & eos qui cum illo erant, super quos, antequam baptizarentur in remissionem peccatorum, cecidit spiritus sanctus, & erant loquentes linguis, & magnificantes deum. Ratio quippe temporis hoc exigebat, propter eos qui crediderant ex Iudæis, & gentiles nisi circumciderentur, ne liceret illis, uidelicet credentibus ex Iudæis pertinacius dicere, quare introisti ad uiros præputium habentes, magisque daretur libertas Petro, ut diceret ad eos. Quis prohibet baptizari eos qui eos spiritum sanctum acceperunt sicut nos? Itaque de illis, scilicet, de ueteribus sanctis siue filiis dei, maxime qui ante diluuium fuerunt, recte dicas illud mysticum beati Iob, quia concepti non uiderunt lucem. Gratia namque spiritus sancti (qui est ipsa benedictio patris & filij, qua benedixit deus masculum & feminam dicens, crescite & multiplicamini) sterilis quidem deinde nunquam fuit, quin tanquam maternus uterus conciperet filios dei, sed quia non peruenerunt ad iam dictæ remunerationis diem, immo nec cogniti sunt mundo per alicuius scripturæ narrationem, nimirum quasi concepti non uiderunt lucem. Proinde his ommissis, iam ad cætera transeamus.

Gene. 6.
Filij dei, de stirpe Seth, filia hoim, de stirpe Cain.

Hebr. ij.

Differetia inter ueteres & nouos in donis spiritus sanc.

Actu. jo

In tribus filiis Noe, ex quibus reparatus est orbis, & quod ualde notandum est, trina enunciatione renouatum super eos uerbum benedictionis quod deus super primos homines edixit, & quod Ebaan potius pater quam ipsum Cham maledixit. Cap. XIII.

Gene. 6

Noe uir iustus atque perfectus fuit in generationibus suis. Cum deo ambulauit, & genuit tres filios Sem & Cham & Iaphet. Ex istis tribus hominibus reparatus est orbis & quod ualde notandum est trina enunciatione renouatum est super eos uerbum benedictionis, quod deus super primos homines edixit. Egredere (inquit deus ad Noe) de archa tua & uxor tua, filij tuæ & uxores

& uxores filiorum tuorum tecum, & ingredimini super terram. Crescite & multiplicamini super eam. Item q; secundo: Benedixitq; deus Noe & filijs eius, & dixit ad eos: Crescite & multiplicamini, & replete terram. Ac deinde tertio: Vos autē crescite & ingredimini super terram, & replete eam. ¶ Nonne ergo trinitas quæ illic se ostenderat in sermone, ipsa hic sese ostendit in opere? Nam illic dicendo, faciamus hominē ad imaginē & similitudinē nostrā, & ecce Adam quasi unus ex nobis factus est: nimirū se ostendit in sermone & hic referuatos habentres filios Noe, & benedicens eis trina benedictione, ut essent in terra tantæ rei, scilicet reparandi generis humani, profecto sese ostendit in opere. Nec uero sacramentum hoc imminuit culpa unius ex illis tribus uiris, sicut nec præuaticatio Adæ destruit sacramentum uerborum eius, quæ dixerat: Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea. Vnde Apostolus, sacramentū (inquit) hoc magnum est, ego autem dico in CHRISTO & in ecclesia. ¶ Qua propter ualde notandū, quod pater Noe, cum didicisset quæ fecerat ei filius suus Cham, non dixit, maledictus Cham: sed maledictus (ait) Chanaan, seruus seruoꝝ erit fratribus suis. Neq; enim decebat, ut in illum maledicti plagam mitteret homo sapiens, in quo deus benedictionē dederat inter fratres suos, benedicens simul omnibus illis tertio, sicut iam dictū est, & dicendo, Crescite & multiplicamini: sicut nec ipse deus, postquam eodem modo benedixit Adam & Eua dicens: Crescite & multiplicamini, uerbum benedictionis ita in contrariū mutauit, ut diceret ad eum, quod postea dixit ad Cham, nunc igitur maledictus eris super terram. Et ad serpentem, quia fecisti hoc (ait) maledictus eris inter omnia animantia & bestias terræ: sed maledicta (inquit) terra in opere tuo. Nimirum sicut deus incommutabilis non ad ipsum, cui benedixerat, dignum iudicauit dicere, maledictus eris, sed, maledicta terra in opere tuo, dicere maluit: sic homo dei uitauit dicere, maledictus Cham, cui deus benedixerat, & maluit dicere, maledictus Chanaan. ¶ Quare autem, cum habuerit Cham etiam alios filios, sicut scriptura dicit. Filij autem Cham, Chus & Mesaim, Futh, & Chanaan, istum potius sub maledicto esse Moyses scripserit, dicere nunc ex abundanti est: tamen breuiter dicendum, quia tunc temporis Israhel egressus ex Aegypto, ducebatur in terrā Chanaan, & implebantur peccata Chanangoꝝ: siccirco, ut sciret Israhel, auxiliū domini ad delendū eos sibi non defuturū, scire etiā debebat genus illud fuisse maledictū, antequā natum.

Gene. 9
Gene. 9
Ibidem
Trinitas prim
in sermone p
tim in ope ue
retistestamen
ti ostensam.

Gene. 2.
Ephē. 5.
Gene. 9.
Noe cur non
Cham sed
Chanaan ma
ledixit.

Gene. 4
Gene. 3.

Cur Noe cha
naan & nō a
is filijs Cham
maledixit.
Gene. 10

Be illius intentatione iudicii, scilicet diluuii, quod in illa subluceat splendor sanctæ trinitatis, textum literę diligentius inspicienti.

Caput XIII.

T sciamus autem certius, quia non casu sed per prouidentiam sanctæ trinitatis Noe tres filios genuit, & ex huiusce numeri hominibus, reparatus est orbis, ipsam diligentius literam perspiciamus in illius intentatione iudicii, scilicet diluuii. Nam ubi dictum est: Videntes filij dei filias hominum, quod essent pulchre, acceperunt sibi uxores ex omnibus quas elegerat, continuo sequitur. Dixitq; deus: Non permanebit spiritus meus in homine in æternum, quia caro est. Moxq; repetita querela de illa permixtione filiorum dei cum filiabus hominum, protinus sequitur. Videns autem deus, quod multa malitia hominum esset in terra, & cætera, usq; pœnitent enim me fecisse eos. Continuo subiungens scriptura, Noe uero inuenit gratiam coram domino, & genuit tres filios, sic ait. Cuncq; uidisset deus terram esse corruptā, dixit ad Noe, Finis uniuersæ carnis uenit coram me, fac tibi archam de lignis leuigatis. ¶ Quæ non delectet pro modo siue intentioe præsentis operis, quod etiam hic ubi forte non putabatur, lucere splendor apparuit sanctæ trinitatis. Deniq; in tam breui, ecce tertio nomen dei, dum dicitur, dixitq; deus: Videns autem deus, cuncq; uidisset deus. Quid hic deest de manifestatione trinitatis, nisi quod iccirco, quia oportebat (sicut in exordio diximus) hunc thesaurum in isto agro scripturarum esse absconditū, tacitum est de re latius nominibus, ut non diceretur, dixitq; pater deus, uidens autem deus dei filius, cuncq; uidisset deus patris & filij spiritus: Deniq; si hoc totum scriberetur, tunc non potuisset portare mundus, faciesq; Moysi: nimis cornuta siue splendida fuisset, & longius ab eo fugisset scādalizatus Israhel. Nūc uelamē uultus eius suble

Gene. 6

Trinitatis splendor, in uerbia dei ad Noe.

Exo. 34